

Joke Smit College

Economie VWO

Naam: _____

Periode A: 2 september – 10 november

Docent: Peter Lammers

Planning voor Economie VWO periode A

Week 1 (2 sept t/m 8 sept), les 1

Onderwerpen	Keuzes maken bij consumeren: Schaarste, budgetlijn, opofferingskosten
Leerdoelen	Kennen: Schaarste, budgetlijn, opofferingskosten Kunnen: - Budgetlijn tekenen en aflezen - Verandering in budgetlijn uitleggen
Boek Pincode	Schaarste en ruil: 1.1, 1.2
Opgaven Pincode	Opdrachten 20 t/m 23
Examenbundel domeinnaam	nvt
Opgaven Examenbundel	nvt

Week 1 (2 sept t/m 8 sept), les 2

Onderwerpen	Keuzes maken bij consumeren: Inflatie, koopkracht, CPI
Leerdoelen	Kennen: Nominaal en reëel, inflatie, koopkracht, CPI, gewogen gemiddelde, partieel indexcijfer, wegingsfactor Kunnen: - Rekenen met indexcijfers (oa basisjaar verleggen) - Nominale en reële veranderingen interpreteren en onderscheiden - CPI berekenen met partiële indexcijfers en wegingsfactoren
Boek Pincode	Schaarste en Ruil: 1.3
Opgaven Pincode	Opdrachten 25 t/m 29, 31 en 34 Examenvoorbereiding (blz 52): De CPI gewogen Extra rekenen (blz 85): 1 t/m 4
Examenbundel domeinnaam	Ruilen over de tijd
Opgaven Examenbundel	nvt

Week 2 (9 sept t/m 15 sept), les 1

Onderwerpen	Keuzes maken bij produceren: (Internationale) arbeidsdeling, absolute en comparatieve kostenvoordelen, arbeidsproductiviteit
Leerdoelen	Kennen: Absoluut kostenvoordeel, relatief / comparatief kostenvoordeel, specialisatie Kunnen: <ul style="list-style-type: none">- Opofferingskosten berekenen- Bepalen wie een absoluut kostenvoordeel heeft en wie een relatief / comparatief kostenvoordeel heeft- Bepalen welke specialisatie het meest efficiënt is voor elke partij- Het voordeel voor een partij berekenen van een gegeven ruil (bij specialisatie)
Boek Pincode	Schaarste en ruil: 1.4 Zelfstudie: Schaarste en ruil HS 2
Opgaven Pincode	Opdrachten 43 t/m 46 Extra rekenen (blz 51) 1 t/m 4 Examenvoorbereiding (blz 52) Wordt het voordeel benut?
Examenbundel domeinnaam	nvt
Opgaven Examenbundel	nvt

Week 2 (9 sept t/m 15 sept), les 2

Onderwerpen	De vermogensmarkt: Sparen en lenen, rente
Leerdoelen	Kennen: Rente, ruilen over de tijd, reële en nominale rente, voorraadgrootheid, stroomgrootheid, tijdsvoorkeur, risico-aversie Kunnen: <ul style="list-style-type: none">- Uitleggen hoe rente (marktprijs van tijd) en tijdsvoorkeur (individuele prijs van tijd) een rol spelen bij de beslissing om te sparen/ lenen- Uitleggen hoe de financiële sector optreedt als bemiddelaar tussen spaarders (dragen van risico) en leners (afstaan van risico)- Uitleggen waarom een grootheid een voorraadgrootheid/ een stroomgrootheid is- Een intertemporele budgetlijn aflezen en interpreteren en hiermee kunnen rekenen- Rekenen met rente op rente (vorige week in les gedaan)- Reële rente berekenen (indexcijfers, vorige week in les gedaan)
Boek Pincode	Ruilen over tijd: 1.1, 1.2, 1.3
Opgaven Pincode	Opdrachten 13, 17, 19, 22, 24, 30, 31, 32, 40 Extra rekenen 1 t/m 8
Examenbundel domeinnaam	Ruilen over de tijd
Opgaven Examenbundel	Opg. 1: Sparen of lenen (blz. 30)

Week 3 (16 sept t/m 22 sept), les 1

Onderwerpen	Lenen voor een huis en de financiële levensloop
Leerdoelen	<p>Kennen: hypothecaire lening, onderpand</p> <p>Kunnen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Begrotingssaldo berekenen - Financieringssaldo berekenen - Staatsschuldquote berekenen - Conclusie trekken over verandering staatsschuld aan de hand van financieringssaldo - Uitleggen dat een tekort van de overheid gezien kan worden als een vorm van uitgestelde belastingheffing - Noemen wat de eisen zijn van het Stabiliteits- en groeipact (voor begrotingstekort en staatsschuld)
Boek Pincode	Ruilen over tijd: 2.1
Opgaven Pincode	Opdrachten 5, 6, 9, 13, 15, 16 Extra rekenen 1 t/m 5, 8 Examenvoorbereiding (blz 83) Griekse tragedie
Examenbundel domeinnaam	Ruilen over de tijd
Opgaven Examenbundel	Opg. 2: Hypothecaire lening goedkoop (blz. 31) Opg. 6: Een eigen huis (blz. 35)

Week 3 (16 sept t/m 22 sept), les 2

Onderwerpen	Lenen en sparen: pensioen en overheidsfinanciën
Leerdoelen	<p>Kennen: Omslagstelsel, (intergenerationele) solidariteit, kapitaaldeckingsstelsel, dekkingsgraad, waardevast, welvaartsvast, menselijk kapitaal, Begrotingssaldo, financieringssaldo, staatsschuld, staatsschuldquote, Stabiliteits- en groeipact</p> <p>Kunnen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rekenen met een dekkingsgraad, rekenen met contante waarde - Beredeneren verband rente en dekkingsgraad - Problemen en oplossingen uitleggen van verschillende financieringswijzen van pensioenen - Berekenen of een uitkering waardevast/ welvaartsvast is - Uitleggen waarom rentes kunnen verschillen afhankelijk van looptijd, risico, inflatie en liquiditeit
Boek Pincode	Ruilen over tijd: 2.2, 2.3
Opgaven Pincode	Opdrachten 30, 31, 33, 34, 35, 37, 40, 42, 43 Examenvoorbereiding (blz 82) Pensioenen op peil & pijlers
Examenbundel domeinnaam	Ruilen over de tijd
Opgaven Examenbundel	Opg. 3: Een welverdiende oude dag (blz. 31) Opg. 4: Op weg naar het pensioen (blz. 33)

	Opg. 5: Pensioen: inpakken en wegwezen (blz. 34) Opg. 7: Pensioenleeftijd (blz. 36)
--	--

Week 4 (23 sept t/m 29 sept), les 1

Onderwerpen	Klassenexperiment Speltheorie: gevangenendilemma, dominantie strategie en (Nash) evenwicht
Leerdoelen	Kennen: Spelmatrix, dominante strategie, pareto optimaal, (Nash) evenwicht, gevangenendilemma, simultaan Kunnen: <ul style="list-style-type: none"> - Evenwicht benoemen in een simultaan spel - Uitleggen of er wel of niet een dominante strategie is voor een speler - Zelf een uitkomst berekenen voor spelers aan de hand van een beschreven situatie - Uitkomsten in een matrix kunnen interpreteren - Spelmatrix analyseren
Boek Pincode	Samenwerken en Onderhandelen: 1.1 en 1.2
Opgaven Pincode	Opdrachten 5 t/m 11, 14, 20
Examenbundel domeinnaam	Samenwerken en Onderhandelen
Opgaven Examenbundel	Opg. 8: Digitaal beleggen Verder de losse vraagnummers: 17 en 26 Blz. 158: vraagnummer 24

Week 4 (23 sept t/m 29 sept), les 2

Onderwerpen	Speltheorie: sequentiële spellen, geloofwaardige dreiging, herhaalde spellen
Leerdoelen	Kennen: Sequentieel, dreiging, belofte, geloofwaardigheid Kunnen: <ul style="list-style-type: none"> - Evenwicht benoemen in een sequentieel spel - Uitleggen of een dreiging geloofwaardig is - Uitleggen of een belofte geloofwaardig is - Uitleggen hoe bij herhaalde spellen de strategie kan veranderen door reputatie
Boek Pincode	Samenwerken en Onderhandelen: 1.3
Opgaven Pincode	Opdrachten 23, 24
Examenbundel domeinnaam	Samenwerken en Onderhandelen
Opgaven Examenbundel	Opg. 1: Wie krijgt de opslag? Vr. 3, 4 Opg. 3: Een boom op het plein. Vr. 12, 13 Opg. 4: Prijsbeleid in de verf gezet. Vr. 16 Opg. 7: Stratego met medicijnen. Vr. 27, 28

Week 5 (30 sept t/m 6 okt), les 1

Onderwerpen	Verzonken kosten en het berovingsprobleem
-------------	---

	Individuele en collectieve goederen (evt klassenexperiment), externe effecten
Leerdoelen	<p>Kennen: Verzonken kosten, berovingsprobleem, individueel goed, collectief goed, rivaliteit en uitsluitbaarheid, meeliftgedrag, extern effect</p> <p>Kunnen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uitleggen waarom sprake is van verzonken kosten - Uitleggen waarom sprake is van een berovingsprobleem - Bedenken van een oplossing voor een omschreven berovingsprobleem - Uitleggen hoe sprake is van meeliftgedrag - Uitleggen waarom sprake is van een collectief goed danwel een individueel goed - Uitleggen waarom een effect extern is, en waarom het externe effect negatief danwel positief is
Boek Pincode	Samenwerken en onderhandelen: 1.3, 1.4
Opgaven Pincode	Opdrachten 26, 31 t/m 36, 37, 41, 42
Examenbundel domeinnaam	Samenwerken en Onderhandelen
Opgaven Examenbundel	Losse vraagnummers: 8, 14, 20

Week 5 (30 sept t/m 6 okt), les 2

Onderwerpen	Averechte selectie (klassenexperiment), asymmetrische informatie, moreel wangedrag + oplossingen voor deze problemen
Leerdoelen	<p>Kennen: Averechtse selectie, asymmetrische informatie, moreel wangedrag, bonus-malus, premiedifferentiatie, risicoselectie, (verplichte) solidariteit</p> <p>Kunnen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uitleggen hoe asymmetrische informatie kan leiden tot averechtse selectie - Uitleggen wat de gevolgen van averechtse selectie zijn voor premies/winstgevendheid - Uitleggen hoe moreel wangedrag kan ontstaan - Uitleggen hoe een gegeven oplossing (bijv. premiedifferentiatie) kan bijdragen aan het verminderen van averechtse selectie/ asym. Info / moreel wangedrag
Boek Pincode	Risico en Informatie: 1.2, 1.3
Opgaven Pincode	Opdrachten: 18, 19, 21, 25, 26
Examenbundel domeinnaam	Risico en Informatie
Opgaven Examenbundel	Opg. 1: Zorg om de zorg. Vr. 2, 3, 4 Opg. 2: Eigen duit in het zakje van de zorg.

Week 6 (7 okt t/m 13 okt), les 1

Onderwerpen	Rekenen en verzekeren: Schadekans, premie, bonus-malus
Leerdoelen	Kennen:

	Bonus-malus, schadekans, risico-aversie Kunnen: <ul style="list-style-type: none"> - Rekenen met een schadekans - Rekenen met een bonus-malus systeem
Boek Pincode	Risico en Informatie: 1.1, 1.3
Opgaven Pincode	Opdrachten: 28 Examenvoorbereiding (blz. 41): Geschikte arbeidsongeschiktheidsverzekering
Examenbundel domeinnaam	Risico en Informatie
Opgaven Examenbundel	Opg. 3: Wie wordt er beter van de bonus-malus? Opg. 5: Verzekeren op maat Opg. 8: Zorg verzekerd?

Week 6 (7 okt t/m 13 okt), les 2

Onderwerpen	Eigen en vreemd vermogen, aandelen en obligaties, Principaal - agent
Leerdoelen	Kennen: Eigen vermogen, vreemd vermogen, aandelen, obligaties, Principaal-Agent relatie, Principaal-Agent probleem Kunnen: <ul style="list-style-type: none"> - Verband leggen tussen eigen vermogen en vreemd vermogen en de mate van risico - Verschillen uitleggen tussen aandelen en obligaties - Uitleggen waarom sprake is van een principaal-agent relatie - Uitleggen waarom sprake is van een principaal-agent probleem - Oplossing bedenken voor het principaal-agent probleem
Boek Pincode	Risico en Informatie: 2.1, 2.3 Risico en Informatie: 2.2 (zelfstudie) Examenvoorbereiding (blz. 78): Uitgesproken zorg, Spoor&Weg, Beleggen wat schuift het?
Opgaven Pincode	Opdrachten: 10, 23, 27, 28, 29, 31, 32
Examenbundel domeinnaam	Risico en Informatie
Opgaven Examenbundel	Losse vraagnummers: 1, 27, 28, 33

Week 7 (14 okt t/m 20 okt), les 1

Onderwerpen	Gedragseconomie
Leerdoelen	Meerdere effecten uit de gedragseconomie
Boek Pincode	Nvt, losse reader met leerstof wordt door docent beschikbaar gesteld
Opgaven Pincode	nvt
Examenbundel domeinnaam	nvt
Opgaven Examenbundel	nvt

Week 7 (14 okt t/m 20 okt), les 2

Onderwerpen	Escaperoom
Leerdoelen	Zo snel mogelijk de escaperoom oplossen!
Boek Pincode	Ruilen over de Tijd, Samenwerken en Onderhandelen, Risico en Informatie
Opgaven Pincode	nvt
Examenbundel domeinnaam	Ruilen over de Tijd, Samenwerken en Onderhandelen, Risico en Informatie
Opgaven Examenbundel	nvt

Maandag 21 oktober: Vragenuurtjes SEA

Herfstvakantie: 28 okt t/m 3 nov

SEA toetsweken (22 t/m 23 okt en 4 t/m 8 nov (zie PTA helemaal achterin voor toetsroosters)